

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ และเพื่อทดสอบความสอดคล้องของโมเดลโครงสร้างคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏกับข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมี 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 คือ ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาจำนวน 9 คน ใช้สำหรับการพิจารณาความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความตรงเชิงเนื้อหาขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ เพื่อนำมาสร้างเป็นเครื่องมือในการวิจัย กลุ่มที่ 2 คือ คณบดีคณะครุศาสตร์และอาจารย์ที่สังกัดคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏทั้ง 36 แห่ง ทั่วประเทศจำนวน 452 คน ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาความเหมาะสมของตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏและกลุ่มที่ 3 คือ ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย อธิการบดีที่สังกัดในคณะครุศาสตร์ คณะกรรมการสภาวิชาการจากคณาจารย์ประจำสถาบัน บุคลากรหน่วยศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการของสถาบันราชภัฏ คณบดีคณะครุศาสตร์และอาจารย์ที่สังกัดคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏจำนวน 106 คน ใช้สำหรับการตรวจสอบความตรงขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ เพื่อหาคะแนนตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 3 ชุด ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสม และความสอดคล้องขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ในคณะครุศาสตร์สังกัดสถาบันราชภัฏ ลักษณะแบบสอบถามเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ โดยใช้มาตราประมาณค่าแบบลิเคอร์ท 6 ระดับ จำนวน 198 ข้อ ชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายปิดใช้สำหรับพิจารณาให้นำหนักคะแนนความสำคัญขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่จะนำมาใช้บ่งบอกถึงคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ติดตามโดยส่งจดหมายเพื่อขอความร่วมมือกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามและโทรศัพท์ติดตามเพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง และติดตามการตอบกลับอีกครั้งหนึ่งหลังจากการติดตามครั้งแรกแล้ว 2 สัปดาห์ ด้วยวิธีเดียวกัน ได้รับแบบสอบถามกลับ

คืนมา 452 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 69.75 และได้รับแบบสอบถามชุดที่ 2 กลับคืนมา 105 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 62.50

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นจากแบบสอบถามชุดแรก โดยใช้ค่าสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย (Coefficient of Variation) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC+ เพื่อคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสม และใช้เกณฑ์ในการพิจารณา คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ของตัวบ่งชี้แต่ละตัวต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.76 ($Mean \geq 3.76$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย (CV) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 % ($CV \leq 20\%$)

ตอนที่ 2 ทำการวิเคราะห์เพื่อกำหนดน้ำหนักคะแนนความสำคัญขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ของน้ำหนักคะแนนความสำคัญขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ และนำน้ำหนักที่ได้จากแบบสอบถามชุดที่สองมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficient) ของตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC+ ในการวิเคราะห์เพื่อต้องการทราบลักษณะความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างและลักษณะการแจกแจงของตัวบ่งชี้สำหรับใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างระหว่างโมเดลการวิจัยกับข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) โดยใช้โปรแกรม LISREL 8.10 ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างสเกลขององค์ประกอบหลักทั้ง 11 องค์ประกอบ จากตัวบ่งชี้ทั้งหมด 75 ตัวบ่งชี้ และสร้างสเกลองค์ประกอบของตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏจากองค์ประกอบหลักทั้ง 11 องค์ประกอบ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏสรุปตามขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผลการพิจารณาคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่เหมาะสมสำหรับบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ จากแบบสอบถามชุดที่ 2 ได้ตัวบ่งชี้จำนวน 75 ตัวบ่งชี้ จาก 11 องค์ประกอบของคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ ดังนี้

1. องค์ประกอบปรัชญา พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของคณะ 4 ตัวบ่งชี้
2. องค์ประกอบหลักสูตร 9 ตัวบ่งชี้
3. องค์ประกอบอาจารย์ 11 ตัวบ่งชี้

4. องค์ประกอบนักศึกษา 7 ตัวบ่งชี้
5. องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอน 14 ตัวบ่งชี้
6. องค์ประกอบกิจการนักศึกษา 5 ตัวบ่งชี้
7. องค์ประกอบแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ 5 ตัวบ่งชี้
8. องค์ประกอบการบริหารและการจัดการ 6 ตัวบ่งชี้
9. องค์ประกอบการเงินและงบประมาณ 5 ตัวบ่งชี้
10. องค์ประกอบอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม 4 ตัวบ่งชี้
11. องค์ประกอบการวิจัย 5 ตัวบ่งชี้

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดน้ำหนักคะแนนความสำคัญขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ รวมคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสภามันราชภัฏ พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิให้น้ำหนักคะแนนกับ องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ต่าง ๆ เรียงลำดับความสำคัญโดยพิจารณาค่าเฉลี่ยเลขคณิต จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ดังนี้

1. องค์ประกอบอาจารย์ คิดเป็น 9.44 คะแนน
2. องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอน คิดเป็น 9.34 คะแนน
3. องค์ประกอบหลักสูตร คิดเป็น 8.87 คะแนน
4. องค์ประกอบนักศึกษา คิดเป็น 8.75 คะแนน
5. องค์ประกอบปรัชญา พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของคณะ คิดเป็น 8.63 คะแนน
6. องค์ประกอบการบริหารและการจัดการ คิดเป็น 8.63 คะแนน
7. องค์ประกอบแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ คิดเป็น 8.54 คะแนน
8. องค์ประกอบการวิจัย คิดเป็น 8.49 คะแนน
9. องค์ประกอบการเงินและงบประมาณ คิดเป็น 8.18 คะแนน
10. องค์ประกอบกิจการนักศึกษา คิดเป็น 7.84 คะแนน
11. องค์ประกอบอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม คิดเป็น 7.83 คะแนน

3. การวิเคราะห์เพื่อสร้างสเกลองค์ประกอบคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แยกการวิเคราะห์ออกเป็นโมเดลย่อย ๆ 11 โมเดล ได้แก่ โมเดลองค์ประกอบปรัชญา พันธกิจและวัตถุประสงค์ของคณะ โมเดลองค์ประกอบหลักสูตร โมเดลองค์ประกอบอาจารย์ โมเดลองค์ประกอบนักศึกษา โมเดลองค์ประกอบการจัดการเรียนการสอน โมเดลองค์ประกอบกิจการนักศึกษา โมเดลองค์ประกอบแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ โมเดลองค์ประกอบการบริหารและการจัดการ

โมเดลองค์ประกอบการเงินและงบประมาณ โมเดลองค์ประกอบอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม และโมเดลองค์ประกอบการวิจัย ก่อนทำการวิเคราะห์องค์ประกอบผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ต่าง ๆ ในแต่ละองค์ประกอบ พบว่าสหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบดีมาก และผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อสร้างสเกลองค์ประกอบคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ พบว่าได้ค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Measures) ระหว่างโมเดลตามกรอบความคิดในการวิจัยกับข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิในรูปของค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 0.17, 3.90, 18.89, 5.31, 32.19, 0.56, 1.13, 0.72, 0.33, 0.31, และ 0.70 ตามลำดับ ท้องศาคิสระ (df) 1, 10, 29, 10, 49, 2, 3, 2, 3, 1 และ 3 ตามลำดับ วัดในรูปของดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าระหว่าง 0.96 - 1.00 และวัดในรูปของดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าระหว่าง 0.91 - 0.99 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 ทุกโมเดล แสดงว่าโมเดลการวิจัยสอดคล้องกับข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิดีมาก และนอกจากนี้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติทุกค่า แสดงว่าตัวบ่งชี้ทั้งหมดเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของแต่ละองค์ประกอบ จากผลการวิเคราะห์ที่ได้ตัวบ่งชี้ทั้งหมด 75 ตัวบ่งชี้พร้อมทั้งค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบในวงเล็บที่สามารถนำไปสร้างสมการต่อไปซึ่งได้แปลงคะแนนเป็น 100 คะแนน สรุปได้ดังนี้

1. ปรัชญา พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของคณะ

- 1.1 การกำหนดปรัชญา พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของคณะมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับปรัชญาของสถาบัน (12)
- 1.2 ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกคณะมีบทบาทในการวางแผนและบริหารงานให้เป็นไปตามปรัชญา พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของคณะ (27)
- 1.3 มีการรายงานการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามปรัชญา พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของคณะ (24)
- 1.4 การประชุม พิจารณาปรับวัตถุประสงค์ของคณะให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน (24)

2. หลักสูตร

- 2.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความครอบคลุมทั้งทักษะ หัวใจของผู้เรียน และคุณลักษณะเฉพาะของบัณฑิตในแต่ละหลักสูตร (9)
- 2.2 หลักสูตรมีรายวิชาที่เป็นการพัฒนาทั้งทักษะหัวใจและทักษะเฉพาะทางแก่ผู้เรียน (18)
- 2.3 โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ (13)
- 2.4 หลักสูตรแต่ละโปรแกรมวิชามีความยืดหยุ่นตามสภาพการณ์ (17)
- 2.5 การจัดทำแผนการเรียนของโปรแกรมวิชาในคณะล่วงหน้าตลอดหลักสูตร (0)
- 2.6 ครูอาจารย์ปฏิบัติงานสอนตามโครงการสอนและใช้เอกสารประกอบการสอนที่จัดทำขึ้น (40)
- 2.7 การกำหนดระยะเวลาอย่างเหมาะสมในการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตร (8)
- 2.8 คุณวุฒิประสบการณ์การสอนของอาจารย์ แต่ละโปรแกรมวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสม (3)

- 2.9 การกำหนดคุณสมบัติ วิธีการและเกณฑ์การรับสมัครผู้เข้าเรียนในแต่ละโปรแกรมวิชาตามที่กำหนดในหลักสูตรของคณะ (10)

3. อาจารย์

- 3.1 สัดส่วนคุณวุฒิของอาจารย์ประจำในคณะระหว่างปริญญาเอก:ปริญญาโท:ปริญญาตรี (3)
- 3.2 สัดส่วนตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ในคณะระหว่างศาสตราจารย์:รองศาสตราจารย์:ผู้ช่วยศาสตราจารย์:อาจารย์ (10)
- 3.3 อาจารย์มีคุณวุฒิตรงตามหลักสูตรและโปรแกรมวิชาที่เปิดสอนในคณะ (6)
- 3.4 อาจารย์มีความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู (5)
- 3.5 อาจารย์ใหม่ทุกคนได้รับการปฐมนิเทศและผ่าน การอบรมเทคนิคการสอน (0)
- 3.6 การจัดทำเอกสารประกอบการสอนในรายวิชาที่ผู้สอนรับผิดชอบ (10)
- 3.7 การเขียนบทความทางวิชาการของอาจารย์ไปเป็นนิตยสารและต่อเนือง (0)
- 3.8 การระบุคุณวุฒิ คุณสมบัติคุณลักษณะเฉพาะของอาจารย์ /อาจารย์พิเศษ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการกำลังคน (27)
- 3.9 การเข้าร่วมอบรม สัมมนาทางวิชาการ การศึกษาดูงานหรือการเสนอผลงานทางวิชาการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง (29)
- 3.10 การเสนอผลงานเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการในระยะเวลาที่เหมาะสม (1)
- 3.11 การประเมินการสอนโดยตนเอง เพื่อนอาจารย์ นักศึกษา และผู้บริหารในคณะ (7)

4. นักศึกษา

- 4.1 คุณลักษณะของนักศึกษาตรงตามคุณสมบัติที่กำหนดของผู้มีสิทธิ์สมัครเข้าเรียนในหลักสูตร (9)
- 4.2 ร้อยละของนักศึกษาในคณะที่จบการศึกษาภายในเวลาที่กำหนดของหลักสูตร (3)
- 4.3 นักศึกษาผ่านการประเมินความคิดเชิงวิเคราะห์ เจตคติต่อวิชาชีพ และพฤติกรรมจากเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่คณะสร้างขึ้น (8)
- 4.4 นักศึกษามีความเชื่อมั่นในตัวเอง แสดงออกถึงความรับผิดชอบและความเป็นผู้นำ (14)
- 4.5 การจัดทำแผนงานพัฒนานักศึกษาโดยเน้นความสามารถเฉพาะทางของนักศึกษาแต่ละราย โปรแกรมวิชา (30)
- 4.6 การติดตามผลการปฏิบัติงาน การศึกษาต่อของบัณฑิตมีความต่อเนื่องเป็นระบบ (7)
- 4.7 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต (6)

5. การจัดการเรียนการสอน

- 5.1 การจัดทำแผนการเรียนตลอดหลักสูตรล่วงหน้าทุกโปรแกรมวิชา (9)
- 5.2 การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการประจำปี (3)
- 5.3 ผู้สอนเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบและจัดทำข้อสอบมาตรฐานในรายวิชาที่สอน (3)
- 5.4 การจัดผู้สอนเข้าสอนตรงกับความสามารถและประสบการณ์ (11)

- 5.5 การชี้แจงวัตถุประสงค์และแนวการเรียนรู้แก่ผู้เรียนตลอดหลักสูตรอย่างชัดเจน (2)
 - 5.6 ผู้สอนปรับปรุงวิธีการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์โดยกระบวนการแก้ปัญหา (12)
 - 5.7 ผู้สอนสอนครบตามจุดประสงค์ และเนื้อหาของรายวิชาอย่างสม่ำเสมอ (7)
 - 5.8 ผู้สอนมีส่วนร่วมและเอาใจใส่ในการเรียนของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง (17)
 - 5.9 จัดให้มีการสอนที่เหมาะสมกับพื้นความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (13)
 - 5.10 ผู้เรียนมีโอกาสเสนอผลงานที่ศึกษาค้นคว้าอย่างสม่ำเสมอ (14)
 - 5.11 แหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้มาตรฐานตลอดหลักสูตรและมีอย่างเพียงพอ (5)
 - 5.12 คณะจัดทำโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแต่ละโปรแกรมวิชาตลอดหลักสูตรอย่างเหมาะสมและชัดเจน (15)
 - 5.13 คณะจัดปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างเหมาะสม (2)
 - 5.14 การประเมินผลย่อยและผลรวมในแต่ละรายวิชาทุกโปรแกรมวิชาและแจ้งให้นักศึกษาทราบเป็นระยะ (7)
6. กิจกรรมนักศึกษา
- 6.1 การกำหนดอาจารย์เพื่อดูแลรับผิดชอบกิจกรรมนักศึกษาในคณะ แต่ละแผนงานย่อย (12)
 - 6.2 การจัดทำแผนกิจกรรมนักศึกษาของคณะมีความชัดเจน (28)
 - 6.3 ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนักศึกษาร่วมกับนักศึกษาต่างคณะ ต่างสถาบัน เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม (10)
 - 6.4 ให้บริการคำปรึกษาแนะแนว สารสนเทศ การบริการอาชีพแก่ นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง (21)
 - 6.5 การจัดปฐมนิเทศและปัจฉิมนิเทศนักศึกษาในคณะเป็นไปอย่างมีระบบ (15)
7. แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้
- 7.1 ห้องสมุดของสถาบันมีตำราเรียน วารสารทางวิชาการ หนังสืออ้างอิงในหมวดวิชาต่างๆ ในหลักสูตรของคณะครบทุกกลุ่มวิชาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษโดยมีอัตราส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาในคณะ (17)
 - 7.2 จำนวนที่นั่งเพียงพอสำหรับการใช้บริการเพื่อการศึกษา ค้นคว้าของนักศึกษาในคณะ (26)
 - 7.3 การบริการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ใหม่ ๆ แก่อาจารย์และนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และทันต่อเหตุการณ์ (10)
 - 7.4 ระบบการสืบค้นฐานข้อมูลมีความทันสมัยสำหรับให้บริการ (20)
 - 7.5 คณะมีส่วนในการแสดงความคิดเห็นในการเสนอ สรรหา และจัดซื้อทรัพยากรอย่างเหมาะสม (13)
8. การบริหารและการจัดการ
- 8.1 การจัดทำแผนพัฒนาคณะประจำปีและแผนระยะยาวล่วงหน้า (11)
 - 8.2 กำหนดโครงสร้างการบริหารและหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งต่างๆภายในคณะ (31)

- 8.3 มีแนวปฏิบัติและมาตรการที่ชัดเจนในการพิจารณาความดี ความชอบแก่ผู้ปฏิบัติงาน (8)
- 8.4 การจัดซื้อจัดจ้างภายในคณะมีความถูกต้องตามระเบียบครบขั้นตอน (11)
- 8.5 การกำหนดอำนาจหน้าที่และการตัดสินใจให้กับผู้บริหารในคณะทุกระดับ (12)
- 8.6 ความชัดเจนของระบบการติดตามประเมินและรายงานผลการบริหารงานในคณะ (11)
9. การเงินงบประมาณ
- 9.1 การจัดทำปฏิทินและแผนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงบประมาณภายในคณะอย่างชัดเจน (13)
- 9.2 สัดส่วนของงบประมาณแต่ละภารกิจเป็นไปอย่างเหมาะสม (38)
- 9.3 การใช้เงินตรงตามวัตถุประสงค์และประเภทของเงิน (7)
- 9.4 หัวหน้าหน่วยหรือองค์กรในคณะมีส่วนร่วมในการพิจารณาและจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม (16)
- 9.5 จัดทำหลักฐานและระบบบัญชีที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน (28)
10. อาคาร สถานที่และสภาพแวดล้อม
- 10.1 ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสัมมนา และครุภัณฑ์ประจำห้องมีความเหมาะสมและเพียงพอกับสภาพการใช้งาน (22)
- 10.2 ความเพียงพอของห้องทำงานของอาจารย์ (10)
- 10.3 แผนการใช้อาคารสถานที่มีความสอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน (23)
- 10.4 การติดตามผลการใช้อาคารสถานที่ที่มีความชัดเจน (25)
- 11 การวิจัย
- 11.2 การส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง (20)
- 11.3 มีเครื่องมือและโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพและทันสมัยต่อการทำวิจัย (21)
- 11.4 การจัดอบรม สัมมนา การทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอนทั้งภายในและภายนอกสถาบัน (6)
- 11.5 การนำผลวิจัยมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาคณะ (13)
- 11.6 การกำหนดภาระงานด้านการวิจัยเป็น ภาระงานในคณะ (15)
4. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาเป็นตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏเป็นการพัฒนาจากสเกลองค์ประกอบคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ก่อนทำการวิเคราะห์องค์ประกอบผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ใหม่ทั้ง 11 ตัว พบว่าสหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบมีความเหมาะสมดีมาก และผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเพื่อสร้างสเกลองค์ประกอบตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาในคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ พบว่าได้ค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Measures) ระหว่างโมเดลตามกรอบความคิดในการวิจัยกับข้อมูล

จากผู้ทรงคุณวุฒิในรูปของค่าโค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 5.81 ที่องศาอิสระ (df) 17 วัดในรูปของดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 และวัดในรูปของดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.96 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าโมเดลการวิจัยสอดคล้องกับข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิดีมาก และนอกจากนี้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของทุกองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติทุกค่าเรียงลำดับค่าองค์ประกอบจากมากไปหาน้อยดังนี้ องค์ประกอบอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม องค์ประกอบนักศึกษา องค์ประกอบอาจารย์ องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอน องค์ประกอบกิจการนักศึกษา องค์ประกอบหลักสูตร องค์ประกอบแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ องค์ประกอบการศึกษา องค์ประกอบการบริหารและการจัดการ องค์ประกอบปรัชญา พันธกิจและวัตถุประสงค์ของคณะ และ องค์ประกอบการเงินและงบประมาณ ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 1.07, 1.02, 1.00, 0.96, 0.91, 0.89, 0.88, 0.88, 0.87, 0.84 และ 0.79 ตามลำดับ ซึ่งองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้มีความแปรผันร่วมกับองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาในคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏร้อยละ 85, 81, 80, 84, 73, 78, 69, 69, 62 และ 63 ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาเป็นตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏทั้งสองขั้นตอน จะสังเกตเห็นว่ามีการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ และโมเดลการวิจัยสอดคล้องกับข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิดีมาก

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้เป็นตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ และเพื่อทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลโครงสร้างกับข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพัฒนาเป็นตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ จากผลการวิจัยมีประเด็นต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยนำมาอภิปราย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ ที่ผ่านการให้น้ำหนักคะแนนความสำคัญจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 11 องค์ประกอบ ซึ่งมีคะแนนอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ โดยมีคะแนนระหว่าง 7.83 - 9.44 จะเห็นได้ว่าคะแนนแต่ละองค์ประกอบมีความสำคัญใกล้เคียงกัน เรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ องค์ประกอบอาจารย์ (9.44) องค์ประกอบจัดการเรียนการสอน (9.34) องค์ประกอบหลักสูตร (8.87) องค์ประกอบนักศึกษา (8.75) องค์ประกอบปรัชญา พันธกิจและวัตถุประสงค์ของคณะ (8.63) องค์ประกอบการบริหารและการจัดการ (8.63) องค์ประกอบแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ (8.54) องค์ประกอบการศึกษา (8.49) องค์ประกอบ

การเงิน งบประมาณ (8.18) องค์กรประกอบกิจการนักศึกษา (7.84) และ องค์กรประกอบอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม (7.83) ทั้งนี้เนื่องจากองค์กรประกอบ ดังกล่าวทั้ง 11 องค์กรประกอบ มีความสำคัญในการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัย (2539) และสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ (2540) ที่ได้กำหนดแนวทางให้สถาบันที่อยู่ในความรับผิดชอบดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นในแต่ละสถาบันอย่างมีระบบ และได้กำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ตลอดจนตัวบ่งชี้ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยในครั้งนี้และสอดคล้องกับการศึกษาเกณฑ์ในการประเมินครุศึกษาไทยของพรสุลี อาชวอำรุง (2538) การศึกษาเกณฑ์พิจารณาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของบุญรอด วุฒิสาสตร์กุล (2535) การนำเสนอองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัยของ อุทุมพร จารมรمان (2541) การวิเคราะห์การจัดอันดับมหาวิทยาลัยของประเทศในเอเชียของ นงลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช (2541) และการเสนอองค์ประกอบเกี่ยวกับการประกันคุณภาพทางวิชาการในมหาวิทยาลัยไทยของอดุลย์ วิริยเวชกุล (2538) กล่าวคือ ในการพิจารณาคุณภาพของการจัดการศึกษานั้นจำเป็นต้องพิจารณาองค์ประกอบหลาย ๆ องค์ประกอบร่วมกันอย่างเป็นระบบซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการกำหนดเป้าหมายและนโยบายการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกองค์ประกอบที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นการช่วยให้เห็นภาพของผลผลิตที่เกิดจากนโยบายนั้นอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับองค์ประกอบที่ Asiaweek (1997) และ U.S.New (1997) ที่ได้นำเสนอองค์ประกอบต่างๆที่ได้กล่าวมาข้างต้นมาจัดอันดับคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาด้วย และตัวบ่งชี้รวมทั้ง 11 องค์ประกอบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิด และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาตามที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าดังนี้

องค์ประกอบด้านอาจารย์เป็นองค์ประกอบที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความสำคัญมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเกณฑ์พิจารณาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของบุญรอด วุฒิสาสตร์กุล (2535) ที่พบว่าองค์ประกอบของความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาที่สำคัญเป็นอันดับแรก คือ องค์ประกอบด้านอาจารย์ เช่นเดียวกับการศึกษาของ อาทิตยา ดวงมณี (2540) ในการพัฒนาตัวบ่งชี้รวมสำหรับความเป็นเลิศทางวิชาการทางการวิจัยการศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ และสอดคล้องกับแนวคิดของ อดุลย์ วิริยเวชกุล (2538) ที่กล่าวว่าคุณภาพของอาจารย์มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับคุณภาพการศึกษา ในการนำเสนอองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพทางวิชาการในมหาวิทยาลัยไทย นอกจากนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Mogan และ Mitchell (1985) ที่เสนอว่าการวัดความเป็นเลิศของสถาบันควรจะให้มีความสำคัญกับอาจารย์ซึ่งถือว่าเป็นผู้ผลิต และยังสอดคล้องกับองค์ประกอบที่ Asiaweek (1997) ที่ได้ดำเนินการจัดอันดับของมหาวิทยาลัยโดยใช้องค์ประกอบที่

สำคัญในการจัดอันดับคุณภาพตามสัดส่วนคะแนนซึ่งกำหนดน้ำหนักคะแนนให้องค์ประกอบคุณภาพ อาจารย์มากที่สุดถึงร้อยละ 25 ขององค์ประกอบทั้งหมด

สำหรับองค์ประกอบที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความสำคัญรองลงมา ได้แก่ องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอน องค์ประกอบหลักสูตร องค์ประกอบนักศึกษา องค์ประกอบปรัชญา พันธกิจและวัตถุประสงค์ของคณะ องค์ประกอบการบริหารและการจัดการ องค์ประกอบแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ องค์ประกอบการวิจัย องค์ประกอบการเงิน งบประมาณ องค์ประกอบกิจการนักศึกษา และ องค์ประกอบอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักคะแนนความสำคัญของคุณภาพ พบว่าค่าคะแนนมีความใกล้เคียงกันมากแสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบที่กล่าวมาทั้งหมดมีความสำคัญใกล้เคียงกันที่จะนำข้ออธิบายคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏร่วมกัน ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้น้ำหนักคะแนนความสำคัญของคุณภาพตัวบ่งชี้เป็นผู้บริหารและมีประสบการณ์ในการบริหารในสถาบันราชภัฏเห็นพ้องต้องกันว่าการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ จะต้องให้ความสำคัญกับองค์ประกอบที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาหลาย ๆ ด้านร่วมกัน

ส่วนตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักคะแนนความสำคัญของคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าตัวบ่งชี้ทุกตัวในแต่ละองค์ประกอบมีค่าน้ำหนักคะแนนความสำคัญของคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ใกล้เคียงกันมากเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้ทั้ง 75 ตัวเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญที่จะบ่งชี้ถึงคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ ชินภัทร ภูมิรัตน (2536) ที่กล่าวว่าตัวบ่งชี้นอกจากจะช่วยให้เห็นภาพของผลผลิตที่เกิดจากนโยบายแล้วยังใช้เพื่อติดตามสภาวะทางการศึกษาหรือความเคลื่อนไหวของระบบการศึกษา โดยตัวบ่งชี้จะเป็นตัวแสดงสัญญาณเตือนให้รู้ว่าต้นเหตุของปัญหามาจาก ตัวป้อน กระบวนการ หรือผลผลิต ของระบบการศึกษา และยังช่วยให้ผู้บริหารมีความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาในการบริหารงานให้มีคุณภาพ

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อสังเกตที่น่าสนใจ คือ ตัวบ่งชี้จำนวน 198 ตัวบ่งชี้ เมื่อพิจารณาตามการรับรู้แล้ว จะเห็นได้ว่าแต่ละตัวบ่งชี้มีความสำคัญเหมาะสมที่จะนำมาบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ แต่ตัวบ่งชี้เหล่านั้นถูกตัดออกไปเหลือเพียง 75 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากผู้ทรงคุณวุฒิในสถาบันราชภัฏพิจารณาแล้วว่าตัวบ่งชี้ดังกล่าวสถาบันไม่ได้นำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการวัดคุณภาพการศึกษาในคณะครุศาสตร์ ดังตัวอย่างเช่น เกรดเฉลี่ยสะสม (GPAX) ของนักเรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และการสอบประมวลความรู้ของนักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษเป็นต้น หรือในอีกมุมมองหนึ่งอาจเป็นเพราะตัวบ่งชี้บางตัวเป็นการวัดคุณภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถาบัน จึงทำให้ผู้ตอบหลักเสียงการให้ข้อมูลที่อาจจะมีผลย้อนกลับมาหาตัวเอง หรือผู้ตอบมีส่วนได้ส่วนเสียกับผลที่จะเกิดขึ้น ดังตัวอย่างเช่น การจัดทำแฟ้มสะสมผลงานของอาจารย์ การจัดทำผลงานทางวิชาการ การประเมินการปฏิบัติงานในหน้าที่ของอาจารย์ และการมีส่วนร่วมการบริการทางวิชาการของอาจารย์แก่หน่วยงานทั้งภายในและภายนอก เป็นต้น

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าโมเดลโครงสร้างคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏมีความสอดคล้องกับข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ และนำหน้าองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ที่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกค่า แสดงให้เห็นว่าโมเดลมีความตรงเชิงโครงสร้าง และตัวบ่งชี้ทั้ง 75 ตัวบ่งชี้ เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญในแต่ละองค์ประกอบของคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏและมีความสอดคล้องตัวบ่งชี้ที่สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏได้กำหนดเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันราชภัฏทั้ง 36 แห่ง (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, 2539) ดังนี้ คือ ตัวบ่งชี้ทั้ง 75 ตัวบ่งชี้ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ส่วนใหญ่จะเหมือนกับตัวบ่งชี้ที่สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏได้กำหนดไว้ในคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันราชภัฏ ส่วนตัวบ่งชี้ที่แตกต่างออกไป พบว่ามี 8 ตัวบ่งชี้ ซึ่งอยู่ในองค์ประกอบด้านหลักสูตร 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และ 2) ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 หลักสูตรแต่ละโปรแกรมมีความยืดหยุ่นตามสภาพการณ์ อยู่ในองค์ประกอบด้านกิจการนักศึกษา 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ตัวบ่งชี้ที่ 6.3 ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนักศึกษาร่วมกับนักศึกษาต่างคณะ ต่างสถาบัน เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม 2) ตัวบ่งชี้ที่ 6.4 การให้บริการคำปรึกษา แนะนำ สารสนเทศ การบริการอาชีพแก่นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ ตัวบ่งชี้ที่ 6.5 การจัดปฐมนิเทศ และปัจฉิมนิเทศนักศึกษาในคณะเป็นไปอย่างมีระบบ อยู่ในองค์ประกอบด้านแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ 1 ตัวบ่งชี้ คือ ตัวบ่งชี้ที่ 7.5 คณะมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการเสนอและสรรหา หรือจัดซื้อจัดจ้างทรัพยากรอย่างเหมาะสม อยู่ในองค์ประกอบด้านการบริหารและการจัดการ 1 ตัวบ่งชี้ คือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 มีแนวปฏิบัติและมาตรการที่ชัดเจนในการพิจารณาความดีความชอบแก่ผู้ปฏิบัติงาน และอยู่ในองค์ประกอบด้านการเงิน งบประมาณ 1 ตัวบ่งชี้ คือตัวบ่งชี้ที่ 9.4 หัวหน้าหน่วยหรือองค์กรภายในคณะมีส่วนร่วมในการพิจารณาและการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม

เมื่อพิจารณาตัวบ่งชี้ทั้ง 8 ตัวบ่งชี้ที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าตัวบ่งชี้ที่ชี้เฉพาะลงไปในหน่วยงานระดับคณะซึ่งย่อมจะมีความชัดเจนในการปฏิบัติมากกว่าตัวบ่งชี้ที่สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏที่ได้กำหนดไว้เป็นแนวทางกว้าง ๆ และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ทั้ง 11 องค์ประกอบ พบว่ามีความสอดคล้องกับองค์ประกอบที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาที่สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏได้กำหนดไว้ 13 องค์ประกอบ ดังนี้ คือ องค์ประกอบทั้ง 11 องค์ประกอบจะเหมือนกับองค์ประกอบที่กำหนดโดยสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ ในส่วนองค์ประกอบที่แตกต่างกันออกไป 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านบุคลากรสนับสนุน และองค์ประกอบการติดตามและการรายงานผล เมื่อศึกษารายละเอียดของตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบแล้วพบว่าตัวบ่งชี้ของทั้ง 2 องค์ประกอบนั้นรวมอยู่ในองค์ประกอบที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้แล้ว

จากผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏในภาพรวม โดยพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบของสภาคณะองค์ประกอบทั้ง 11 องค์ประกอบที่ได้มาจากการวิเคราะห์ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ องค์ประกอบอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อมองค์ประกอบ นักศึกษา องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอน องค์ประกอบการบริหารและการจัดการ องค์ประกอบ การวิจัย องค์ประกอบกิจการนักศึกษา องค์ประกอบอาจารย์ องค์ประกอบการเงิน งบประมาณ องค์ประกอบปรัชญา พันธกิจและวัตถุประสงค์ของคณะ องค์ประกอบแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ และ องค์ประกอบหลักสูตร ซึ่งผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับการให้น้ำหนักคะแนนความสำคัญคุณภาพ การศึกษาของผู้ทรงคุณวุฒิข้างต้น ด้วยเหตุผลที่ว่า การวิเคราะห์ในตอนที่ 1 นั้นเป็นการวิเคราะห์หาค่า น้ำหนักคะแนนความสำคัญของคุณภาพในแต่ละตัวบ่งชี้โดยไม่มีความสัมพันธ์กัน ส่วนในตอนที่ 2 นั้น ทำการวิเคราะห์โดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้แต่ละตัว อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนัก องค์ประกอบทั้ง 11 องค์ประกอบ และ ตัวบ่งชี้ 75 ตัวบ่งชี้ พบว่ามีค่าใกล้เคียงกันมากแสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบต่าง ๆ ตลอดจนตัวบ่งชี้ที่ส่งผลคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏมีความสำคัญร่วมกันที่จะอธิบายถึงคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้ง 11 องค์ประกอบมีความสำคัญ ใกล้เคียงกัน ดังนั้นเมื่อต้องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ จึงควร พิจารณาคุณภาพขององค์ประกอบทุก ๆ ด้านไปพร้อม ๆ กัน จึงจะมีความเหมาะสมกว่าการพัฒนา เพียงองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเท่านั้น
2. จากผลการวิจัยในครั้งนี้ คณะครุศาสตร์ของสถาบันราชภัฏทั้ง 36 แห่ง สามารถนำตัวบ่งชี้ รวมที่ได้ไปใช้ในการสร้างและพัฒนาฐานข้อมูล เพื่อการติดตามการดำเนินงานและประเมินตนเองของ คณะ ซึ่งเป็นการสร้างกลไกในการควบคุมคุณภาพภายในองค์กร
3. จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษา ดังนั้นจึงควรนำผลที่ได้ไปใช้ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการทั้งระบบอย่างสอดคล้องและต่อเนื่อง โดยพิจารณาบริบทของแต่ละหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาเท่านั้น ดังนั้นจึงควรนำตัวบ่งชี้รวมที่ได้ไปพัฒนาเป็นเกณฑ์ในการประเมินการดำเนินงานของคณะ เพื่อเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ ในสถาบันราชภัฏต่อไป
2. จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏเท่านั้น ดังนั้นจึงควรศึกษาในลักษณะเดียวกันทุกคณะในสถาบันราชภัฏ โดยศึกษาลักษณะเฉพาะของแต่ละคณะเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ตัวบ่งชี้รวมที่เหมาะสมกับสภาพของแต่ละคณะ
3. จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ ดังนั้นจึงควรศึกษาข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งนักวิชาการ ประชาชน ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ
4. จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิจากคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ ดังนั้นจึงควรศึกษาข้อมูลจากสภาพที่เป็นจริง โดยคัดเลือกสถาบันที่ได้มาตรฐานและนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยในครั้งนี้อาจมีความเหมือนหรือต่างกันอย่างไร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย